

Pogled na položaj žensk na trgu dela v Sloveniji s pomočjo indikatorjev trga dela

Povzetek

V članku je opisan položaj žensk na trgu dela v Sloveniji v obdobju 1999-2005 z uporabo indikatorjev stanja na trgu dela in razlik med stopnjami zaposlenosti, brezposelnosti za moške in ženske ter razlik v plačah med ženskami in moškimi. Prikazane so razmere na

trgu dela v Sloveniji z vidika razlik med spoloma in v primerjavi z drugimi državami EU. Za Slovenijo je značilna nadpovprečna stopnja zaposlenosti žensk, ki je že presegla zastavljeni lizbonski cilj do leta 2010 (60 %). Slovenija je v letu 2005 spadala med države z

manjšimi razlikami v brezposelnosti med spoloma. Podobno velja tudi za razlike v stopnji zaposlenosti, med manjšimi razlikami v EU pa so v Sloveniji tudi razlike v plačah med ženskami in moškimi.

Summary

The paper presents the position of women in the Slovenian labour market in 1999-2005, based on indicators of labour market performance, gender gaps in employment and unemployment rates and gender pay gaps. We present the differences between the

performance of men and women in the Slovenian labour market and compare them to the corresponding differences in other EU countries. Slovenia exhibits an above-average female employment rate that already exceeds the Lisbon objective set to be achieved by 2010

(60 %). In 2005, Slovenia was one of the countries with the lesser differences between male and female unemployment and employment rates. The disparities between male and female earnings in Slovenia were also relatively small compared to other EU countries.

1. Uvod

Stanje in razmere v gospodarstvu se kažejo tudi na trgu dela, kjer stanje običajno merimo s stopnjami brezposelnosti in zaposlenosti, ekonomiste pa navadno zanima tudi fleksibilnost trga dela. Omenjena indikatorja stanja na trgu dela se izračunavata tudi za posamezne starostne skupine in glede na spol. Na splošno lahko rečemo, da na položaj na trgu dela pomembno vplivajo izobraženost in usposobljenost, delovne izkušnje, spol in starost. Položaj žensk v družbi se v sodobni družbi kaže tudi v indikatorjih stanja na trgu dela. Zaradi visoke stopnje zaposlenosti je zaposlenost žensk pomemben dejavnik gospodarskega razvoja in doseganja ciljev lizbonske strategije. Eden od njih je tudi enakost možnosti, ki pa se največkrat meri z razlikami po spolu v nekaterih indikatorjih

trga dela. Namen prispevka je prikazati zlasti položaj žensk, ki v konkurenci z moškimi na trgu dela pogosto izgubljajo, čeprav so v povprečju bolj izobražene. Zaradi mednarodne primerljivosti uporabljamo v analizi podatke iz ankete o delovni sili, ki jo SURS izvaja in daje mednarodno primerljive podatke, in ne podatkov o registrirani brezposelnosti, ki so v Sloveniji bistveno bolj znani kot podatki o aktivnosti iz ankete o delovni sili. V prvem delu bomo položaj žensk v Sloveniji prikazali s stopnjo zaposlenosti in stopnjo brezposelnosti ter indikator razlik v urnih plačilih med ženskami in moškimi. V drugem delu bomo opredelili pojem fleksibilnosti trga dela in prikazali večjo izpostavljenost žensk prožnim oblikam zaposlovanja. V tretjem delu prikazujemo ključne probleme na trgu dela. V sklepu so povzete glavne ugotovitve.

* Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana

2. Pogled na položaj žensk na trgu dela skozi stopnje zaposlenosti, brezposelnosti in razlike v plačah med ženskami in moškimi

Stopnja zaposlenosti¹ je bila v Sloveniji v drugi polovici devetdesetih let prejšnjega stoletja relativno visoka in stabilna. Skupna stopnja zaposlenosti se je gibala okoli 63 %, pri moških je nihala okrog 67 %, pri ženskah pa okrog 58 % delovno sposobnih oseb istega spola. V letih 2002 in 2003 pa je z upočasnitvijo gospodarske rasti in negativnimi gibanji v zaposlovanju tudi stopnja zaposlenosti rahlo padla (za 0,8 odstotne točke), pri čemer se je bolj znižala za ženske kot za moške.

V letu 2004 se je ob pospešitvi gospodarske rasti stopnja zaposlenosti v Sloveniji močno povečala na 65,3 % (predvsem zaradi močnega povečanja raznih neformalnih oblik delovne aktivnosti) za moške in ženske. Kakor je razvidno iz Tabele 1, je bila stopnja zaposlenosti v Sloveniji v letih 2004 in 2005 nekoliko nad povprečjem EU, pri čemer je bila stopnja zaposlenosti žensk višja od povprečja EU, stopnja zaposlenosti moških pa pod povprečjem EU. Stopnja zaposlenosti žensk v Sloveniji je v letu 2004 presegla 60 %, kar predstavlja leta 2000 zastavljeni lizbonski cilj za stopnjo zaposlenosti žensk v EU.

Ob nadaljevanju sorazmerno dinamične gospodarske rasti v letu 2005 se je nadaljevala tudi

rast zaposlenosti, stopnja zaposlenosti v Sloveniji se je še povečala za 0,7 odstotne točke, pri čemer je imelo povečanje zaposlenosti žensk pomemben prispevek.

Kakor je razvidno iz Tabele 1, se je stopnja zaposlenosti žensk v povprečju EU-15 v obdobju 1999–2005 močno povečala, k čemur je največ prispevalo veliko povečanje stopnje zaposlenosti v Španiji, Italiji in na Irskem, kjer se je to povečanje zgodilo predvsem z velikim povečanjem izrazito nizke stopnje zaposlenosti žensk v teh državah v obdobju izvajanja skupne evropske politike zaposlovanja.

Stopnja zaposlenosti žensk je v vseh evropskih državah nižja od stopnje zaposlenosti moških, kar je posledica številnih ekonomskih in neekonomskih dejavnikov (npr. zgodnejše upokojevanje žensk kot moških ali pa poroka in materinstvo, zaradi katerega se ženska ne odloči za vstop na trg dela). Tudi sistemi blaginje oziroma sistemi socialne varnosti pomembno vplivajo na ponudbo delovne sile, zlasti ponudbe delovne sile žensk in tudi na možnosti žensk za plačano delo (Černigoj-Sadar in Verša, 2002).

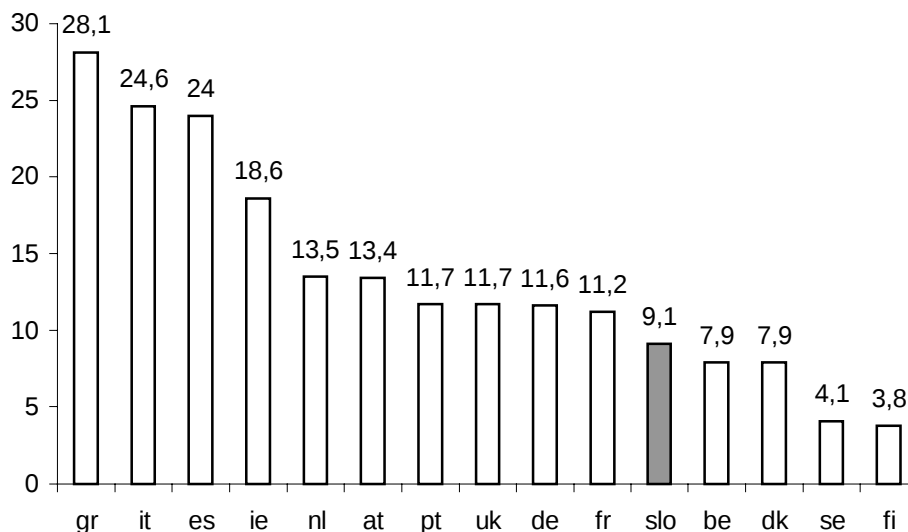
Če pogledamo razliko med stopnjami zaposlenosti po spolu, ki je eden od indikatorjev enakih možnosti in možnosti uveljavljanja delovne aktivnosti žensk, v Sloveniji in v starih članicah EU vidimo, da Slovenija spada v skupino držav z manjšimi razlikami med stopnjami. (glej Sliko 1)

Tabela 1: Stopnje zaposlenosti prebivalstva v starosti 15–64 let v Sloveniji in povprečju EU-15 ter EU-25

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Stopnja zaposlenosti - skupaj (15-64 let)							
Slovenija	62,2	62,8	63,8	63,4	62,6	65,3	66,0
EU-15	62,4	63,4	64,1	64,3	64,4	64,8	65,1
EU-25	61,9	62,4	62,8	62,9	63,0	63,3	63,8
Stopnja zaposlenosti - ženske (15-64 let)							
Slovenija	57,7	58,4	58,8	58,6	57,6	60,5	61,3
EU-15	52,9	54,1	54,3	54,6	56,1	57,0	57,4
EU-25	52,9	53,6	54,3	54,7	55,1	55,8	56,3
Stopnja zaposlenosti - moški (15-64 let)							
Slovenija	66,5	67,2	68,6	68,2	67,4	70,0	70,4
EU-15	72	72,8	73,1	72,9	72,7	72,7	72,9
EU-25	70,9	71,3	71,3	71	70,9	70,9	71,3

Vir: EUROSTAT.

¹ Stopnja zaposlenosti izraža delež delovno aktivnih v primerjavi s prebivalstvom v starosti 15–64 leti. Izračunana je iz ankete o delovni sili, ki med zaposlene vključuje tudi neformalno zaposlene osebe, to pa so lahko načeloma hkrati tudi bodisi študentje med mladimi, bodisi upokojeenci med starejšimi.

Slika 1: Razlike v stopnji zaposlenosti med moškimi in ženskami v Sloveniji in EU-15 v letu 2005

Indikator položaja žensk je tudi stopnja brezposelnosti žensk in razlika med stopnjami po spolu, vendar je razlika med stopnjami brezposelnosti bistveno bolj kot razlike v stopnji zaposlenosti izpostavljena cikličnemu spreminjanju in spreminjanju razmerja (zabeležena je tako večja kot manjša brezposelnost žensk v primerjavi z brezposelnostjo moških). Tako je bila na primer stopnja brezposelnosti žensk v Sloveniji na začetku tranzicije, ko je bila pod udarom odpuščanja bolj moška delovna sila, nižja od brezposelnosti moških. Po letu 1997 pa je zaposlenost začela močnejše upadati tudi v dejavnostih s pretežno žensko delovno silo, kar se je pokazalo tudi v višji stopnji brezposelnosti žensk in večji brezposelnosti žensk kot moških. (glej Tabelo 2)

Čeprav se je razlika med spoloma po stopnji brezposelnosti v Sloveniji v obdobju 1999–2005 povečala, pa je bila v letu 2005, kakor je razvidno iz Slike 2, razlika v Sloveniji manjša kot v večini starih članic EU, kjer je brezposelnost žensk večja od brezposelnosti moških, v nekaterih državah pa je bila stopnja brezposelnosti žensk manjša od brezposelnosti moških (glej Sliko 2). Vsekakor pa naraščanje razlike med stopnjo brezposelnosti žensk in moških v Sloveniji kaže na povečanje problema zaposlovanja žensk v zadnjih letih.

Tretji indikator enakih možnosti, ki ga spremlja tudi Evropska komisija, pa je razlika v urnih zaslužkih med ženskami in moškimi. Čeprav so ženske praviloma bolj izobražene kot moški, pa v povprečju zaslužijo manj od moških. Razmerje med urnim plačilom ženske in moškega je v Sloveniji leta 1995 znašalo 86 %, zaostajanje povprečnega urnega plačila žensk za moškimi se je v naslednjih letih v Sloveniji zmanjševalo (glej Sliko 3), kar pomeni, da se je položaj žensk na trgu dela z vidika razlik v plačilu izboljševal.

Študija Evropske komisije o razlikah v plačah med spoloma (EC, 2003) je kot najpomembnejše dejavnike, ki prispevajo k razlikam v plačilih opredelila razlike v plačah med moškimi in ženskami z družinskimi obveznostmi, spolno segregacija po sektorjih in poklicih oziroma koncentracijo zaposlenosti žensk v dejavnostih in poklicih z nizkimi plačami ter zlasti prevlado žensk v nekaterih slabše plačanih dejavnostih.

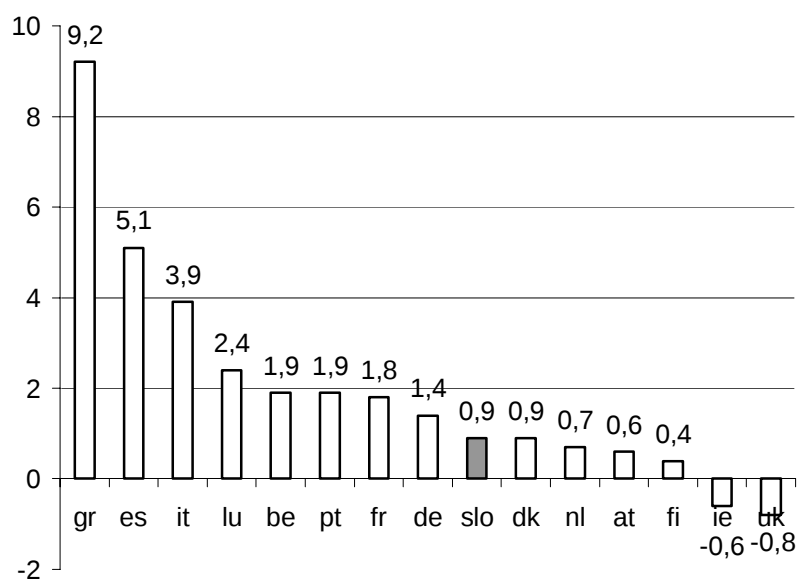
Razmerje med plačami žensk in moških je v Sloveniji v povprečju precej bolj ugodno kot EU-15 in skandinavskih državah (glej Sliko 5). Razlogi za majhno zaostajanje plač žensk v Sloveniji so:

- a) ohranjanje enakosti plač, ki je bila vzpostavljena v socializmu,

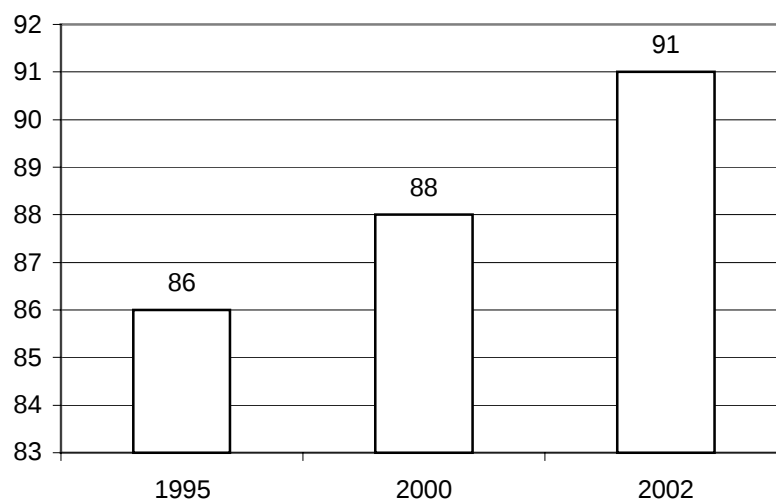
Tabela 2: Stopnje brezposelnosti v Sloveniji po spolu

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ženske	6,7	7,1	6,8	6,8	7,1	6,8	7,0
Moški	7	6,5	5,6	5,9	6,3	5,8	6,1
Razlika	- 0,3	0,6	1,2	0,9	0,8	1,0	0,9

Vir: EUROSTAT.

Slika 2: Razlike v stopnji brezposelnosti med ženskami in moškimi v letu 2005 v Sloveniji in državah EU-15

Vir: EUROSTAT.

Slika 3: Razmerje med plačami žensk in moških v Sloveniji (v %)

Vir: EUROSTAT.

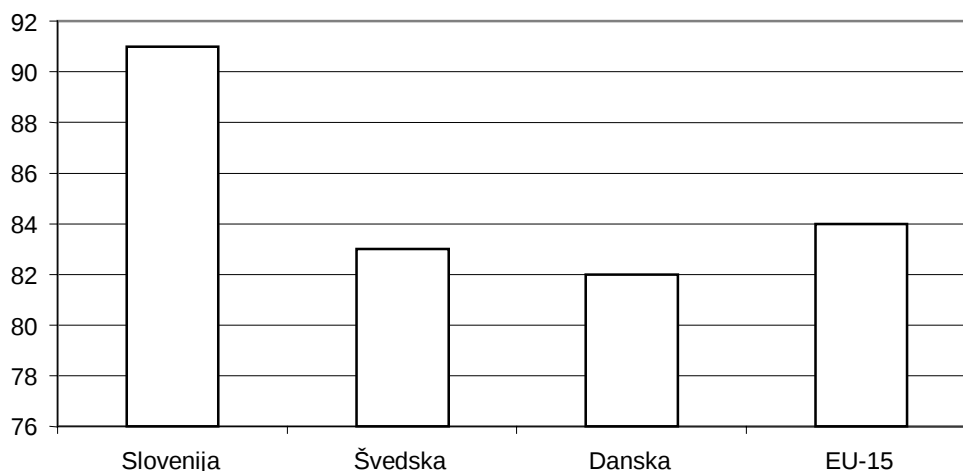
- b) Zakon o delovnih razmerjih(133.člen) določa enakost plačil ne glede na spol,
- c) manjša neenakost v distribuciji plač v EU,
- d) skromna razširjenost zaposlitev s krajšim delovnim časom v primerjavi z drugimi državami (glej Tabelo 2), saj so plače zaposlenih s krajšim delovnim časom praviloma nižje od plač polno zaposlenih,
- e) obveznost dodatka na delovno dobo, ki linearno povečuje plače z naraščanjem delovne dobe, ki povečuje plače žensk in moških. Dodatek za delovno dobo ni odvisen od produktivnosti, ampak se linearno povečuje, v večini drugih evropskih držav takšnega dodatka

ne poznajo in je nagrajevanje zaposlenih bolj odvisno od produktivnosti in osebnih karakteristik posameznega delavca,

- f) velik delež zaposlenih žensk v javnem sektorju, kjer so povprečne plače po doseženi izobrazbi vse do dosežene srednje izobrazbe višje kot plače zaposlenih v zasebnem sektorju.

2. Fleksibilnost trga dela

Pojem fleksibilnosti na abstraktni ravni označuje sposobnost odzivanja in prilagajanja različnim spremembam. V ekonomski literaturi obstajajo

Slika 4: Razmerje med plačami žensk in moških v izbranih državah v letu 2002 (v %)

Vir: EUROSTAT.

številne opredelitve pojma fleksibilnost trga dela, ki bolj ali manj v ospredje postavljajo enega od dejavnikov fleksibilnosti. Kljub temu pa lahko rečemo, da gre pri fleksibilnosti trga dela za tri ključne vrste fleksibilnosti: numerično fleksibilnost, ki označuje prilagajanje števila zaposlenih in delovnih ur povpraševanju na trgih blaga; fleksibilnost plač, ki označuje predvsem prilagajanje gibanja plač gibanju produktivnosti in mobilnost delovne sile. Podrobneje in več o pojmu fleksibilnosti glej Kajzer (2005). Večja fleksibilnost trga dela naj bi prinašala višje stopnje zaposlenosti in manjšo strukturno brezposelnost, pri tem pa se fleksibilnost meri predvsem z institucionalno ureditvijo trga dela oziroma z intenzivnostjo varovanja zaposlitve.

Zaradi številnih vidikov fleksibilnosti trga dela je praktično nemogoče oblikovati eno samo celovito merilo fleksibilnosti trga dela. Za merjenje fleksibilnosti se zato običajno omejuje na merjenje ene komponente fleksibilnosti trga dela in uporabo parcialnih meril fleksibilnosti. V mednarodnih primerjavah fleksibilnosti trga dela se kot parcialna merila uporabljajo delež zaposlenih za določen čas ali zaposlenih za krajši delovni čas v skupnem številu zaposlenih ali letna stopnja fluktuacije zaposlenih v podjetju. Ker za zadnjega od naštetih indikatorjev ni mednarodno primerljivih podatkov, se najpogosteje uporabljata predvsem delež zaposlenih s krajšim delovnim časom in delež začasno zaposlenih v skupni zaposlenosti. Razširjenost začasnih zaposlitev v EU je predstavljena v Tabeli 3 in kaže, da se je delež zaposlenih z začasno zaposlitvijo v Sloveniji v obdobju 1995–2005 sicer povečal, vendar pa se Slovenija ne uvršča med države z največjo razširjenostjo začasnih zaposlitev v EU.

Razširjenost začasnih zaposlitev pa je večja med ženskami kot med moškimi. Na drugi strani se povečanje delnih zaposlitev pogosto razume kot pozitiven trend. Zaposlenost s krajšim delovnim časom povečuje fleksibilnost trga dela na strani povpraševanja, saj povečuje možnosti prilagajanja proizvodnje in stroškov dela. Na strani ponudbe pa povečuje izbiro posameznika, ki morda ni pripravljen ali sposoben delati polni delovni čas ter omogoča lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja. Povečanje v zadnjih desetih letih in razširjenost delnih zaposlitev v Sloveniji pa je izrazito skromno.

Čeprav je v Sloveniji zelo uveljavljena teza o veliki rigidnosti trga dela, pa podatki o razširjenosti prožnih oblik zaposlitve (začasnih zaposlitev in zaposlitev s krajšim delovnim časom) po spolu in starostnih skupinah kažejo na precejšnjo segmentiranost trga dela in relativno veliko fleksibilnost trga dela v določenih segmentih, predvsem na področju zaposlovanja mladih. Vendar je treba podatke o veliki fleksibilnosti trga dela v primeru mladih, ki izhajajo iz ankete o delovni sili, obravnavati z določeno zadržanostjo in previdnostjo, saj je verjetno zaradi razširjenosti študentskega dela mladih, ki se uvršča med začasne in delne zaposlitve, podatek nekoliko precenjen in bi bila potrebna podrobnejša analiza podatkov zaposlenih po registru delovno aktivnega prebivalstva, ki bi pokazal zaposlitve mladih s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Ignjatovič (2002) in Kanjua Mrčela et al. (2004) opozarjata na starostno segregacijo trga dela, ki je bolj fleksibilen, ko gre za mlade. Če pa pogledamo poleg starostne še spolno strukturo zaposlenih z omenjenimi prožnimi oblikami zaposlitve, vidimo,

Tabela 3: Delež začasnih zaposlitev v skupni zaposlenosti v % (podatki za 2. četrtletje)

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EU-25	n. p.	12,5	12,9	12,9	12,9	13,5	14,2
EU-15	11,8	13,7	13,5	13,2	13	13,4	14
Avstrija	n. p.	8,6	n. p.	7,5	6,6	9,4	8,8
Belgija	5,9	9	8,8	7,6	8,5	8,7	9,1
Ciper	n. p.	10,7	10,8	9,1	12,6	13,1	13,9
Češka	n. p.	7,2	7,3	7,5	8,5	8,8	8
Danska	11,3	10,2	9,4	8,9	9,5	9,8	9,9
Estonija	n. p.	2,3	2,9	2,2	3	3	3,3
Finska	17,3	17,7	17,9	17,2	17,9	17,1	18,1
Francija	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	12,7	12,9	13,3
Grčija	11	13,8	13,5	11,8	11,3	12,4	12,1
Irska	9,2	5,3	4,6	4,9	4,6	3,4	2,5
Italija	7,4	10,1	9,6	9,9	9,5	11,9	12,4
Latvija	n. p.	6,7	7,1	11,7	9,5	9,2	8,4
Litva	n. p.	3,8	6,6	7,6	8,1	6,6	5,1
Luksemburg	2,6	3,4	4,3	4,3	3,2	4,9	n. p.
Madžarska	n. p.	6,8	7,5	7,3	7,6	6,9	7,2
Malta	n. p.	3,9	4,1	4,1	4,2	3,2	4
Nemčija	11,1	12,8	12,4	12	12,2	12,5	13,9
Nizozemska	11,9	13,8	14,3	14,2	14,4	14,4	15
Poljska	n. p.	5,6	11,9	15,4	18,9	22,5	25,4
Portugalska	10,7	19,8	20	21,7	20,6	19,9	19,5
Slovaška	n. p.	4	4,9	4,6	4,7	5,3	4,9
Slovenija	8,4	12,8	13	14,6	13,5	17,8	16,8
Španija	33,8	32,4	32,1	32,1	31,8	32,1	33,3
Švedska	11,5	14,3	15,5	15,3	15,6	15,5	16
Združeno kraljestvo	7	6,6	6,6	6	5,7	5,6	5,4

da je trg še izrazito bolj fleksibilen, ko gre za mlade ženske. To tezo potrjujeta tudi Sliki 5 in 6, ki kažeta, da je delež mladih žensk, ki so zaposlene z omenjenimi prožnimi oblikami zaposlitve, še večji kot delež mladih moških.

Podatki iz anket o porabi gospodinjstev kažejo, da se začasne zaposlitve pri starejših od 25 let koncentrirajo v nižjih dohodkovnih skupinah, v najvišjih dohodkovnih razredih pa so prisotne le v zelo omejenem obsegu (Stanovnik, 2006).

3. Ključni problemi na trgu dela v Sloveniji

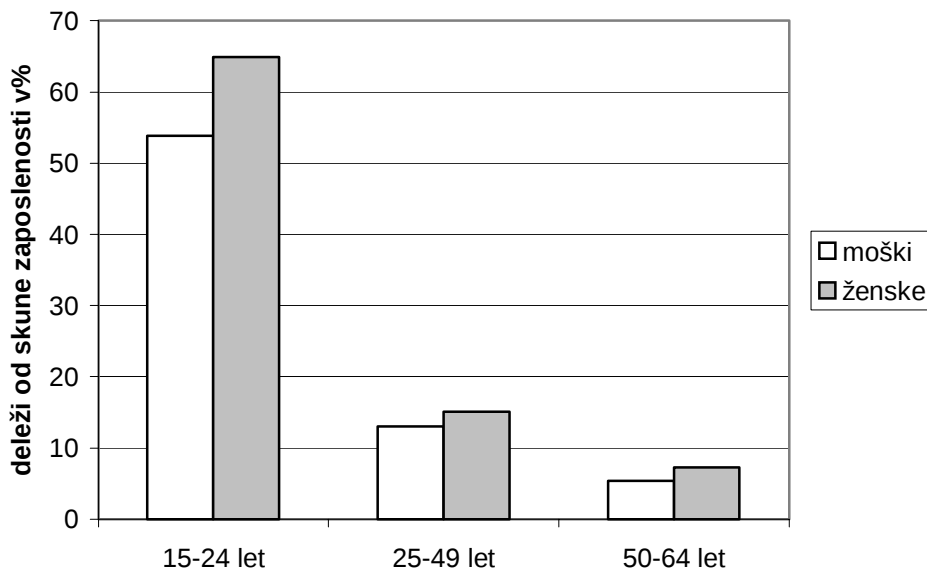
V Sloveniji se soočamo s spodaj naštetimi ključnimi problemi na trgu dela, ki so v vseh primerih še bolj pereči in večji, ko gre za ženske.

To zahteva tudi oblikovanje posebnih programov aktivne politike zaposlovanja za ženske in povečevanje njihove vključenosti v druge programe, ki povečujejo njihovo zaposljivost in izboljšujejo možnosti za uspeh na trgu dela.

Ključni problemi so:

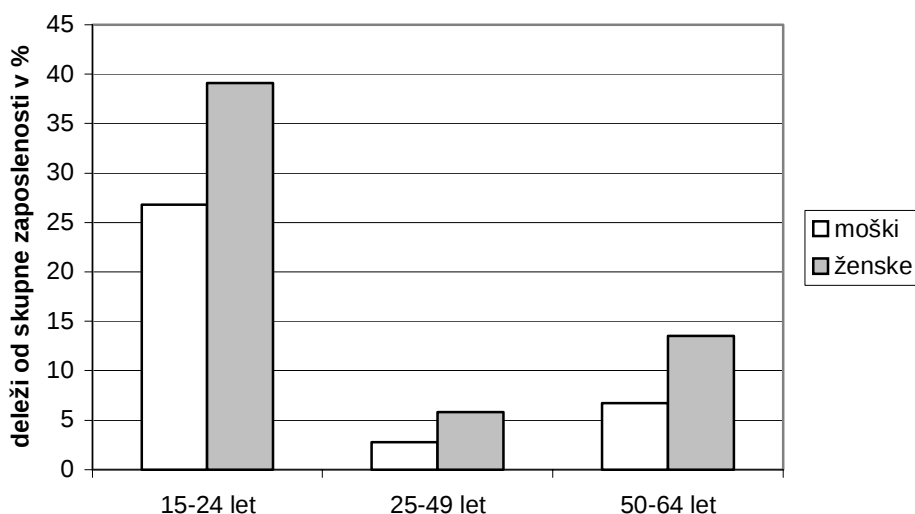
- 1) nizka stopnja zaposlenosti in visoka stopnja brezposelnosti nizko izobraženih, kar je pomemben strukturni problem brezposelnosti v Sloveniji. Problem je povezan z bistveno nižjo stopnjo zaposlenosti v storitvah (manj razvit storitven sektor, predvsem socialne storitve) v Sloveniji kot v EU in skromna razširjenost zaposlitve s krajšim delovnim časom med starejšimi, ki je v EU močno prisotna. Velike rezerve so predvsem na področju zaposlovanja starejših žensk s krajšim delovnim časom (v

Slika 5: Deleži zaposlitev s krajšim delovnim časom v skupni zaposlenosti posamezne starostne skupine v Sloveniji

Vir: EUROSTAT.

Slika 6: Deleži začasnih zaposlitev posamezne starostne skupine v Sloveniji (v %)

Vir: EUROSTAT.

- EU-15 41,4 %, v Sloveniji pa samo 20,6 % starejših žensk dela s krajšim delovnim časom);
- 2) izredno nizka stopnja zaposlenih starejših (v starosti 55-64 let), ki je med najnižjimi v EU, je povezana z reševanjem odkrite brezposelnosti s pomočjo predčasnega upokojevanja v začetku devetdesetih, še vedno relativno zgodnjim upokojevanjem. Pri tem je treba izpostaviti, da je zaostajanje stopnje zaposlenosti starejših žensk za povprečjem EU večje kot zaostajanje stopnje zaposlenosti moških;
 - 3) sorazmerno visoka stopnja brezposelnosti mladih (15-24 let), ki zahteva povečanje naporov za zaposlovanje mladih. Tudi v tem primeru je problem brezposelnosti mladih žensk, večji kot problem brezposelnosti mladih moških;
 - 4) naraščajoča stopnja brezposelnosti s terciarno izobrazbo, ki opozarja na problem nepovezanosti izobraževalnega sistema s potrebami gospodarstva. Tako na eni strani primanjkuje strokovnjakov tehničnih in naravoslovnih strok, na drugi strani pa se

pojavlja brezposelnost diplomantov družboslovnih programov.

4. Sklep

Ohranjanje in povečevanje visoke stopnje zaposlenosti žensk v Sloveniji je pomemben dejavnik prihodnjega gospodarskega razvoja in doseganja lizbonskih zaposlitvenih ciljev (povečanje skupne stopnje zaposlenosti do leta 2010 na 70 %).

Za zmanjšanje problema velike brezposelnosti nizko izobraženih, ki predstavlja pomemben potencial za povečanje stopnje zaposlenosti, bo treba spodbuditi razvoj tudi tistega dela storitvenega sektorja, ki je sposoben zaposliti nizko izobraženo in starejšo delovno silo. Bolj pa bo treba začeti uporabljati tudi delne zaposlitve kot način postopnega izhoda iz trga delovne sile.

Konkurenca na trgu dela je velika in v tekmi ženske pogosto izgubljajo, vendar se razlika v stopnji brezposelnosti moških in žensk ciklično spreminja. Čeprav se je razlika med stopnjo brezposelnosti žensk in moških v Sloveniji v obdobju 1999–2004 povečala, je Slovenija je v letu 2004 spadala med države z manjšimi razlikami v brezposelnosti. Podobno velja tudi za razlike v stopnji zaposlenosti. Izrazito majhne pa so v Sloveniji tudi razlike v plačah med ženskami in moškimi.

Ženske so bolj pogosto kot moški zaposlene s krajšim delovnim časom ali imajo začasno zaposlitev. Starostna segmentacija trga dela, ki je bolj fleksibilen, ko gre za mlade, je še bolj izrazita, ko gre za mlade ženske. Z vidika razvoja in prihodnjega oblikovanja politik pa je pomembno tudi zavedanje, da so ključni problemi trga dela v Sloveniji še večji za ženske.

Viri in literatura

EC: *Gender Pay Gap in European Labour Markets*. Brussels: Commission staff working paper , 4. 9. 2003.

Černigoj-Sadar, N. in Verša, D.: *Zaposlovanje žensk*. V: Svetlik, I., Glazer, J., Kajzer, A. in Trbanc, M. (ur.): *Politika zaposlovanja*. Ljubljana: FDV, 2002.

Ignjatovič, M.: *Družbene posledice povečanja prožnosti trga delovne sile*. Ljubljana: FDV, doktorska disertacija, 2002.

Kajzer, A.: *Pojem fleksibilnosti trga dela in stanje na trgu dela v Sloveniji*. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Delovni zvezek št. 14, vol. XIV/2005.

Stanovnik, T.: *Razprava na okrogli mizi »Od trga delovne sile k trgu znanja«*. Ljubljana, 15. 6. 2006.

Kanjuo Mrčela, A., Ignjatovič, M.: *Neprijazna fleksibilizacija dela in zaposlovanja - potreba po oblikovanju varne fleksibilnosti*. V: Svetlik, Ilić (ur.): *Razpoke v zgodbi o uspehu*. Ljubljana: Sophia, 2004.

Ključne besede: ženske, trg dela, zaposlenost, brezposelnost

Key words: female population, labour market, employment, unemployment